

i de sønderjydske Landsdele, og jeg mener yderligere, at hele Ordningen i sig selv er uheldig, bortset fra de Fordele, jeg har nævnt, og at det derfor er nødvendigt at komme bort fra den, hvad jeg haaber alle vil hjælpe med til. Men der er ikke Grund til fra Sagførernes Side at skribe saa stærkt op om, hvor overordentlig uheldig denne Ordning er. Jeg kan forsikre de Herrer Sagførere, at de behøver aldeles ikke at genere sig ved at være i Stue sammen med vore Herredsfuldmægtige. Vore Herredsfuldmægtige har været gode og samvittighedsfulde Folk; desværre har der været enkelte uheldige Tilfælde, men derfor behøver vi ikke at være bange. Ganske vist er det klart, at vore Herredsfuldmægtige maa være bedre, om jeg saa maa sige, end Sagførerne, idet disse har et juridisk Krav paa at blive Sagførere. Man kan ikke vrage mellem vore Sagførere, Folk har Ret til at blive Sagførere, naar de opfylder de og de Betingelser; derimod kan vi vrage vore Herredsfuldmægtige.

Jeg kan slutte mig til det ærede Medlem Hr. Pürschels Udtalelser med Hensyn til Sagførerne. Det ærede Medlems Mening var vistnok den, at Sagførerne nu kæmper imod Herredsfuldmægtigenes Privatpraksis, men de Herrer Sagførere maa jo huske paa, at Konsekvensen i og for sig rækker videre, for ogsaa Sagførerne er paa en vis Maade offentlige Bestillingsmænd, og derfor kunde der ogsaa være Tale om at faa Regler, som sagde, at vore Sagførere heller ikke maatte give sig af med visse Arter af Forretninger. Jeg tror ikke, det vilde være heldigt at gaa hertil, fordi vore Sagførere ikke har den Virksomhed, som Sagførerne f. Eks. har i Tyskland — det skal jeg komme til om et Øjeblik —, jeg tror, vi heroppe holder Sagførerne ude fra mange Sager, som man mange andre Steder ikke holder dem ude fra.

Jeg har det Indtryk, at Møllgaard-affæren har gjort meget stor Skade i Sønderjylland, men paa den anden Side maa man vogte sig for at overdrive Sagens Betydning. At der er to Dommere, der har forset sig dernede, er meget beklageligt, og Ministeriet har udtalt sin Misbilligelse deraf, men det glæder mig at kunne oplyse, at Befolkningen i en bestemt Egn af Sønderjylland har søgt om at faa netop en af disse Dommere flyttet over til sig. Det viser, synes jeg, at Befolkningen har set rigtigt paa Forholdet, at det er af den Slags Uheld, der kan ske. Jeg vil ogsaa advare den sønderjydske Befolkning imod

at tro paa alle de Historier, der fortælles om Møllgaard, f. Eks. om den fattige Kone, som havde mistet 5 000 Kr., som hun sagde, at hun havde overleveret ham paa Gaden, o. s. v. Denne Sag kom ind til Ministeriet med Klage fra hende, og vi undersøgte den, men det viste sig saa, at ingen nogen Sinde havde hørt om, at hun var Ejer af 5 000 Kr.; de sagde alle som een, at de betragtede det som ganske umuligt, at hun nogen Sinde skulde have ejet 5 000 Kr.; den almindelige Mening er, at hun har troet, at her var en Chance for at tjene 5 000 Kr., fordi Staten nu maatte dække hele det Underskud dernede. Man maa heller ikke tro alt, hvad der fortælles, man maa gøre Ret og Skel til alle Sider.

Men altsaa, jeg tilsiger den sønderjydske Befolkning min absolutte Støtte til at komme bort fra den Ordning, som de nu har dernede. Men samtidig maa jeg gøre opmærksom paa den store Gavn, som vore Herredsfuldmægtige har gjort.

Jeg gaar dernæst over til et Spørgsmaal, som interesserer meget stærkt for Øjeblikket, Spørgsmaalet om den Langsomhed, som man siger skal præge den danske Administration. Man faar efterhaanden det Indtryk, at den danske Administration paa en Række Omraader er ganske forfærdelig. Det er ganske karakteristisk, at det ogsaa var tre Sønderjyder, som var inde paa dette Spørgsmaal; de er nemlig vant til en anden Fremgangsmaade, jeg skal straks vise hvorfor. Det var de ærede Medlemmer Hr. Schmidt, Hr. Holger Andersen og Hr. Anders Lebeck, der var inde paa det, og jeg forstaar saa godt, at de siger: Det gaar ganske anderledes langsomt i Danmark end i Tyskland med at faa en Afgørelse. Det ærede Medlem Hr. Schmidt sagde, at vor Lovgivning heroppe er for elastisk, og ogsaa vor Administration er for elastisk, der er for mange Undersøgelser, der skal i Gang.

Her er vi netop ved Sagens Kærne. De Herrer, som har fremsat denne Kritik, maa huske paa een Ting — og dér finder jeg Hovedaarsagen —, det er, at vor Lovgivning er en ganske anden end den tyske. Den tyske Lovgivning har ikke den konkrete Hensyntagen i de enkelte Tilfælde, den tyske Lovgivning ser paa Sagen og afgør den saa saadan og saadan; dér er ikke Tale om, at man opstiller en Række af Undtagelsestilfælde, ikke Tale om at dispensere i stor Udstrækning, ikke Tale om, at man skal have Erklæringer fra Nævn, Kommunalbestyrelser o. s. v. Man